

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Волинського національного
університету імені Лесі Українки

Анатолій ЦВОСЬ

«30» вересня 2027 р.

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ

про наукові підрозділи (інститути, центри, лабораторії)

Волинського національного університету імені Лесі Українки

1. Загальні положення

1.1. Це положення визначає основні завдання, функції, структуру, порядок створення та організацію діяльності наукових підрозділів (інститутів, центрів, лабораторій) Волинського національного університету імені Лесі Українки (далі – Університету).

1.2. Науковий підрозділ (інститут, центр, лабораторія, інший підрозділ, що забезпечує практичну підготовку фахівців та/або провадить наукові дослідження) є структурною (науково-дослідною, навчально-науковою) одиницею Університету, без права юридичної особи.

1.3. У своїй діяльності науковий підрозділ керується Конституцією України, Законами України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», Статутом Університету, іншими локальними нормативно-правовими актами Університету, що стосуються організації наукової діяльності у закладах вищої освіти та розвитку освіти в Україні.

1.4. Загальною метою діяльності наукового підрозділу є напрацювання інноваційних методик, конкретних шляхів вивчення та розв'язання проблем з пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки України відповідно до

1.1. пріоритетних тематичних напрямів науково-дослідної діяльності Університету.

1.2. *Науково-дослідна лабораторія* – науковий підрозділ, який створюється на базі кафедри (іноді факультету) і об'єднує науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та студентів, що здійснюють дослідження у певному науковому напрямку.

1.3. *Науково-дослідний центр* – науковий підрозділ, який об'єднує науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та студентів, які працюють як на одній, так і на різних кафедрах і факультетах, та здійснюють дослідження у науковому напрямку, який, як правило, є міждисциплінарним.

1.4. *Науково-дослідний інститут* – науковий підрозділ, який об'єднує кілька науково-дослідних центрів та лабораторій.

1.5. Діяльність наукових підрозділів передбачає співпрацю з іншими структурними підрозділами Університету, закладами вищої освіти України та країн Європи та світу, науково-дослідними установами МОН України, структурними підрозділами Міністерства освіти і науки України (далі – МОН України) та інших міністерств і відомств, державними та іншими підприємствами, установами й організаціями, громадськими об'єднаннями, діяльність яких стосується проблематики наукових підрозділів.

1.6. У своїй діяльності наукові підрозділи підпорядковані і підзвітні проректору з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці.

1.7. На основі Типового положення розробляється положення про лабораторію, центр, інститут, яке затверджує ректор Університету за погодженням Вченої ради Університету.

2. Основні завдання та функції наукового підрозділу

2.1. Основними **завданнями** діяльності наукового підрозділу є:

- організація, координація та проведення наукових досліджень відповідно до тематичного плану фундаментальних та прикладних наукових робіт, пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки України, пріоритетних

тематичних напрямів науково-дослідної діяльності Університету, наукових тематик кафедр Університету;

- впровадження результатів наукових досліджень у виробництво та у навчальний процес;
- оприлюднення результатів наукових досліджень (крім випадків, пов'язаних із дотриманням умов конфіденційності) на конференціях, семінарах, у наукових виданнях та на офіційних сайтах.

2.2. Для досягнення поставлених цілей науковий підрозділ виконує наступні функції:

- матеріально-технічне, правове та інформаційне забезпечення виконання наукових досліджень;
- надання наукових, консультаційних, експертних та інших видів послуг, напрям яких відповідає науковим напрямам діяльності наукового підрозділу, організаціям, підприємствам, установам та фізичним особам;
- пошук споживачів наукової продукції Університету, забезпечення комерціалізації результатів наукових досліджень та впровадження їх у виробництво;
- залучення наукових і науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та студентів Університету до виконання науково-дослідних робіт;
- збір та узагальнення результатів наукових досліджень за напрямом діяльності наукового підрозділу.

3. Структура наукового підрозділу

3.1. Структура наукового підрозділу та його кількісний склад визначаються характером та обсягом виконуваних робіт, а також функціональними завданнями, що покладеними на нього.

3.2. Управління науковим підрозділом забезпечує його керівник.

3.3. Керівник наукового підрозділу:

- здійснює безпосереднє керівництво роботою наукового підрозділу;
- організовує якісне та ефективне виконання досліджень та інших планових завдань;
- забезпечує взаємодію наукового підрозділу із зацікавленими структурними підрозділами Університету, МОН України, іншими інституціями, діяльність яких стосується наукової проблематики наукового підрозділу;
- надає у встановленому порядку звіти про результати діяльності наукового підрозділу в у науково-дослідну частину Університету;
- організовує роботу з оприлюднення результатів наукових досліджень (крім випадків, пов'язаних із дотриманням умов конфіденційності) на конференціях, семінарах, у наукових виданнях, на офіційних сайтах тощо.
- відповідає за дотримання (особисто ним та працівниками наукового підрозділу) правил внутрішнього трудового розпорядку, правил з охорони праці та протипожежної безпеки, безпеки життєдіяльності.

4. Наукове та організаційне забезпечення наукового підрозділу

4.1. Науковий підрозділ створюється задля проведення наукових досліджень, виконання науково-дослідних робіт, надання науково-технічних послуг, виготовлення науково-технічної продукції на замовлення підприємств, установ та організацій, провадження інноваційної та проектної діяльності.

4.2. План роботи наукового підрозділу розробляється його керівником, розглядається на засіданні базової кафедри/факультету, погоджується науковим керівником і затверджується проректором з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці.

4.3. Звіт про результати діяльності наукового підрозділу розглядається на засіданні базової кафедри/факультету, погоджується науковим керівником і надається на затвердження проректору з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці щороку в кінці навчального року.

4.4. План роботи наукового підрозділу та звіт формуються у двох примірниках, один з яких зберігається у науковому підрозділі, а другий – у науково-дослідній частині Університету.

4.5. Діяльність наукового підрозділу забезпечується науковими, науково-педагогічними та іншими працівниками університету, докторантами, аспірантами, здобувачами вищої освіти Університету, а також працівники інших установ, підприємств і організацій, які мають відповідну кваліфікацію. Для реалізації наукових проєктів та впровадження отриманих результатів у виробництво в науковому підрозділі можуть бути створені тимчасові творчі колективи.

4.6. Кожен науковий підрозділ створює окрему веб-сторінку на офіційному сайті Університету з метою розміщення інформації про види його діяльності, результати виконання наукових проєктів, наукові заходи, спектр послуг, які можуть надаватися в науковому підрозділі та ін.

5. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення наукового підрозділу

5.1. Науковий підрозділ організовує свою діяльність на принципах самофінансування та самозабезпечення.

5.2. Джерелами фінансового забезпечення наукового підрозділу є: цільове бюджетне фінансування проєктів, вітчизняні та зарубіжні гранти, угоди та договори на виконання науково-дослідних робіт із суб'єктами господарювання, спонсорські та благодійні внески та інші надходження, які не заборонені чинним законодавством України.

5.3. Оплата праці виконавців робіт і проєктів наукового підрозділу здійснюється після надходження коштів замовника, грантів, бюджетного фінансування проєктів, спонсорських і благодійних внесків в межах наданого фінансування.

5.4. Для здійснення своєї діяльності науковий підрозділ може використовувати майно та приміщення Університету, але не набуває права власності на майно, яке передане йому у користування.

5.5. Усі бухгалтерські операції та бухгалтерський облік здійснюються через бухгалтерію Університету.

6. Створення, реорганізація та ліквідація наукового підрозділу

6.1. Науковий підрозділ створюється наказом ректора на підставі ухвали вченої ради (відкритим голосуванням простою більшістю голосів) за умови наявності обґрунтування створення підрозділу, проекту положення про науковий підрозділ та позитивних рішень відповідної кафедри, вченої ради факультету (витяги із протоколів засідань) і наукової ради Університету;

6.1.1. Обґрунтування створення наукового підрозділу повинно містити:

- основні напрямки діяльності наукового підрозділу, цілі і завдання;
- аналіз наукових результатів діяльності наукової групи кафедри чи факультету за останні п'ять років;
- тематика наукових досліджень та очікувані результати на наступні три роки;
- співпраця з іншими науковими та вищими навчальними закладами в Україні та за кордоном;
- перелік існуючого та необхідного наукового обладнання.

6.2. Усі наукові підрозділи Університету діють на підставі Положень, які затверджуються вченою радою Університету і вводяться в дію наказом ректора. На титульній сторінці Положення про науковий підрозділ вказується його назва, ухвала вченої ради (дата, № протоколу) та наказ ректора про створення наукового підрозділу (дата, № наказу).

6.3. У своїй діяльності наукові підрозділи підпорядковані та підзвітні проректору з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці.

6.4. Науковий підрозділ ліквідується у разі припинення наукових досліджень відповідного спрямування, відсутності належного кадрового забезпечення для здійснення таких досліджень або з інших вагомих причин.

6.5. Реорганізація та ліквідація наукового підрозділу здійснюється за процедурою аналогічною до порядку створення наукового підрозділу (п. 5.1).

7. Орієнтовна структура положення про науковий підрозділ Університету

1. Загальні положення

2. Візія, місія, цінності наукового підрозділу

3. Основні напрями, мета, завдання діяльності наукового підрозділу

- проведення наукових досліджень, аналітичної та експертно-консультаційної діяльності у галузі _____;
- публікація наукових праць з досліджуваної проблематики у провідних українських та зарубіжних виданнях;
- проведення міжнародних науково-практичних конференцій та семінарів, вебінарів, літніх шкіл, публічних лекцій;
- надання організаційної та технічної підтримки підрозділам Університету в _____
- участь у міжнародному співробітництві у сфері _____
- здійснення та апробація наукових досліджень в галузі _____
- запровадження наукових інновацій

4. Види діяльності наукового підрозділу

- здійснення наукових досліджень у галузі _____ та впровадження їх результатів у навчальний процес (розробка освітніх програм, навчальних курсів тощо).
- розробка спеціальних навчальних курсів та програм з _____, методичних рекомендацій;
- консультаційно-методичний супровід та координація діяльності науковців початківців;
- налагодження контактів з українськими та міжнародними інституціями з метою поглиблення наукової співпраці, поширення та практичного застосування результатів роботи.
- залучення студентів, аспірантів та науково-педагогічних працівників Університету до виконання наукових робіт з проблематики _____
- організація та проведення міжнародних науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, літніх шкіл та ін.

- створення на офіційному веб-сайті Університету окремої сторінки наукового підрозділу та оперативне розміщення на ній інформації про його діяльність, результати виконання проектів та ін.

5. Організаційна структура та кадрове забезпечення

- 5.1. Штат наукового підрозділу складається з керівника, наукових співробітників та допоміжного персоналу
- 5.2. Загальне керівництво підрозділу здійснює керівник
- 5.3. Керівник наукового підрозділу:
 - здійснює безпосереднє керівництво діяльністю наукового підрозділу;
 - забезпечує планування діяльності наукового підрозділу на трирічний період;
 - визначає тематику щорічних досліджень;
 - формує науковий склад підрозділу та ін.
- 5.4. Співробітники та допоміжний персонал:
 - здійснюють виконання і технічне забезпечення науково-дослідних робіт;
 - виконують доручення керівника підрозділу та ін.

6. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення наукового підрозділу

7. Взаємодія з іншими структурними підрозділами

8. Створення, реорганізація та ліквідація наукового підрозділу

9. Місцезнаходження наукового підрозділу